Deerlijksesteenweg 35-39 (Harelbeke, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2018A170
Februari 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen 4

2.1 Administratieve gegevens 4

2.2 Synthese 5

2.3 Gemotiveerd advies 6

2.4 Conclusie 6

Deel 3: Bibliografie 7

FIGURENLIJST (2018A170)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....5

TABELLENLIJST (2018A170)

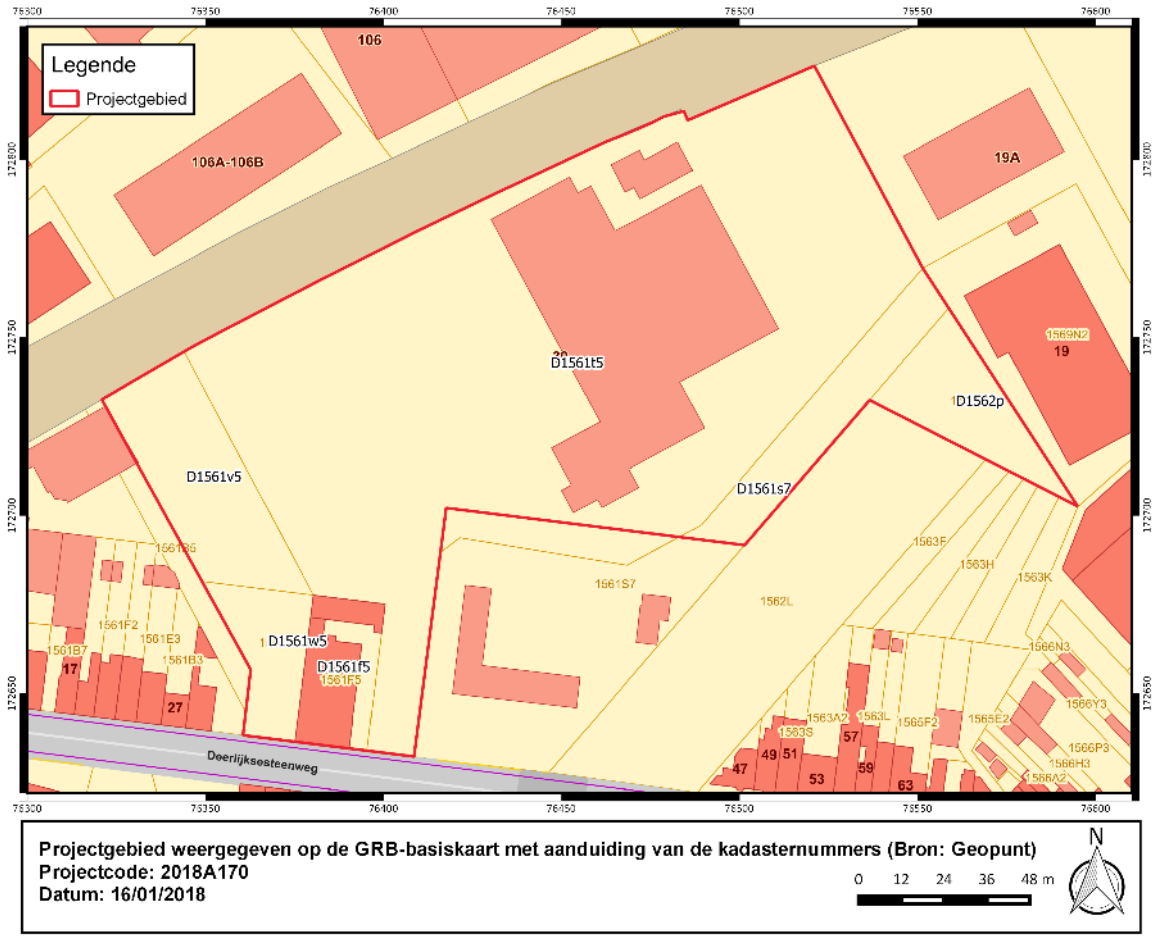
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	B²ASC Gentse Steenweg 14a 8340 Sijsele	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Harelbeke
	Deelgemeente	/
	Postcode	8530
	Adres	Deerlijksesteenweg 35-39 8530 Harelbeke
	Toponiem	Deerlijksesteenweg 35-39
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 76189 Y_{min} = 172495 X_{max} = 76792 Y_{max} = 172914
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Harelbeke, Afdeling 3, Sectie D, nr's 1561f5, 1561w5, 1561v5, 1561t5, 1561s7, 1562p Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van nieuwe KMO-units met bijhorende parkeerinfrastructuur aan de Deerlijksesteenweg te Harelbeke. Het terrein is ca. 2,35 ha groot en wordt ingenomen door 2 gebouwen en is verder over de gehele oppervlakte verhard. Na de Tweede Wereldoorlog was op het terrein een voetbalveld, tramlijn en parking aanwezig. Ten noorden van het plangebied loopt spoorlijn 75 die Gent verbindt met Moeskroen en verder loopt richting Rijsel. In het zuiden grenst het plangebied aan het ‘New British Cemetery’ een verzamelbegraafplaats aangelegd na de wapenstilstand waar o.a. slachtoffers van het bevrijdingsoffensief van 1918 (her)begraven zijn.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen op de overgang tussen de zandstreek binnen de Vlaamse Vallei en de zandstreek buiten de Vlaamse vallei. Circa 1 km ten westen van het plangebied stroomt de Leie. Het plangebied zelf ligt op het hoger gelegen, droge rivierterras. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van Weichseliaan/vroeg-Holoceen eolisch dek bovenop fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Het sediment bestaat uit droog lemig zand. Deze gegevens impliceren een éénduidige verticale stratigrafie waarbij eventueel aanwezig erfgoed zichtbaar is onder de bouwvoor. Gelet de afstand tot het dichtstbij gelegen watervoerend lichaam is er geen verhoogde trefkans inzake menselijke aanwezigheid tijdens het mesolithicum. Vanwege het relatief oppervlakkige archeologische is de impact van de aanwezige verharding op het bodemarchief geëvalueerd door middel van een mechanisch booronderzoek. Uit de waarnemingen van deze controleboringen blijkt dat het terrein onder de verharding quasi integraal is verstoord tot op een diepte van 50 - 180 cm. Het oorspronkelijke bodemprofiel blijkt sterk afgetopt.

Cartografische bronnen geven aan dat het terrein gelegen is ten oosten van de historische kern van Harelbeke, in ruraal gebied. Op de Ferrariskaart is het plangebied als akker ingekleurd, verspreid in de omgeving zijn verschillende omwalde hoeves zichtbaar. Circa 500 ten westen bevindt zich het centrum van Harelbeke. Op de Atlas der Buurtwegen staat op een steenworp ten noordoosten van het plangebied een omwalde hoeve afgebeeld, deze is reeds opgenomen in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI 74588). Nog voor de Tweede Wereldoorlog is het terrein reeds opgenomen binnen het stadsweefsel van Harelbeke. Heden is het terrein integraal verhard en bebouwd.

Op het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. De ruime omgeving is echter bezaaid met vindplaatsen uit de Romeinse periode. Langsheen het alluvium van de Leie is bij onderzoek menig lithisch artefact uit het mesolithicum gerecupereerd. Meest tot de verbeelding sprekend is de vondst van een bronzen hielbijl bij controle van werken op ongeveer 300 m ten noordwesten van het plangebied. Deze vondst wijst op menselijke aanwezigheid vanaf de bronstijd. De hoger gelegen, vruchtbare en goed gedraineerde gronden op het rivierterras moeten een aanzienlijke aantrekkingskracht gehad hebben op vroege landbouwgemeenschappen in de regio.

Hoewel uit de beschikbare gegevens een aanzienlijke archeologisch potentieel blijkt in de ruime omgeving van het plangebied, is verder onderzoek niet zinvol. De controleboringen hebben aangetoond dat het bodemarchief ter hoogte van het plangebied verstoord is

2.3 Gemotiveerd advies

Met betrekking tot de geplande werken aan de Deerlijksesteenweg te Harelbeke worden geen verdere onderzoeksdaden aanbevolen. De mechanische controleboringen hebben aangetoond dat het bodemarchief onder de aanwezige verharding reeds is verstoord. Verder archeologisch onderzoek kan nooit leiden tot enige kenniswinst en is bijgevolg niet zinvol.

Uiteraard dient hierbij gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het huidige decreet betreffende het onroerend erfgoed.

2.4 Conclusie

De initiatiefnemer plant de realisatie van een verkaveling met KMO-eenheden aan de Deerlijksesteenweg te Harelbeke. De gegevens van het bureauonderzoek wijzen op een aanzienlijke archeologische trefkans in de ruime omgeving. Teneinde de gaafheid van het bodemarchief onder de aanwezige verharding te evalueren werden meerdere controleboringen gezet. Hieruit blijkt dat het bodemarchief is verstoord, waardoor verder archeologisch onderzoek niet zinvol kan zijn.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt